

# Verslag conferentie 'Naar een nieuw bibliotheekperspectief' - 21 oktober 2014

Op dinsdag 21 oktober bezochten ruim 120 professionals uit de bibliotheek- erfgoed en uitgeverwereld de conferentie 'Naar een nieuw bibliotheekperspectief', over de invulling van een Nationale Digitale Bibliotheek. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de Koninklijke Bibliotheek (KB) in het sfeervolle Muntgebouw in Utrecht. Doel was een start te maken met het creëren van een beeld en visie op een Nationale Digitale Bibliotheek, en met elkaar tot prioriteiten voor het vervolgtraject te komen.

## Ochtendprogramma

Na een welkomstwoord door algemeen directeur Bas Savenije en Ruben Maes trakteerde Farid Tabarki de genodigden op een vlotte en inspirerende uiteenzetting. Hij nam de aanwezigen onder andere mee in de film *The Matrix* om twee belangrijke ontwikkelingen over het voetlicht te brengen: volledige transparantie en sterke decentralisatie. De ontwikkeling naar een steeds transparanter wordende wereld heeft volgens Farid verstrekende gevolgen. Begrippen als *Big Data* en *The Cloud* zijn niet meer weg te denken uit onze samenleving. Daarnaast speelt de nieuwe gedecentraliseerde *do-it-yourself*-cultuur ook een grote rol in de transitie. Want waarom zouden we moeten wachten tot de overheid dingen organiseert als we het ook zelf kunnen doen? Neem AirBnB en Uber, voor en door burgers en razend populair. Deze ontwikkelingen zorgen voor een veranderde wereld. Farid gaf tevens een kijkje in de toekomst en maakte de genodigden wegwijs in deze nieuwe vloeibare orde.

Vervolgens gaf Bas Savenije zijn visie op de Nationale Digitale Bibliotheek, en lichtte het model van de Nationale Digitale Bibliotheek toe. Hij benadrukte de noodzaak van samenwerken. De presentatie van Bas Savenije vindt u [hier](#).

## Subgroepen

Na de lunch gingen de aanwezigen in tien subgroepen uiteen om per groep één van de acht verschillende thema's te behandelen. Dit zorgde voor geanimeerde en levendige gedachtewisselingen. Een moderator begeleidde de groep en een inleider zette het vraagstuk per thema duidelijk uiteen. Hieronder vindt u per thema de drie belangrijkste uitkomsten.

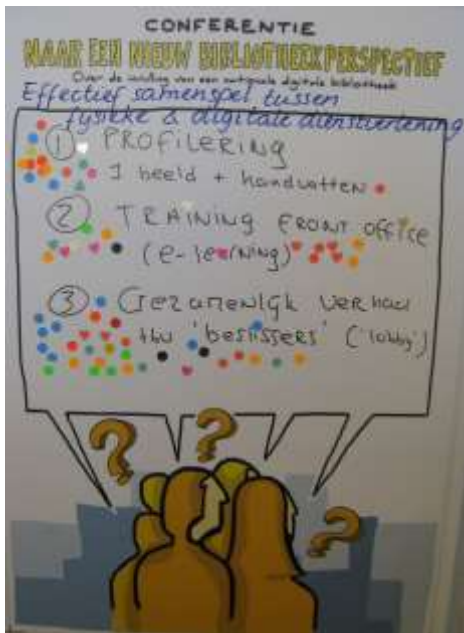


### 1) Hoe creëren we één gezamenlijke ingang voor de gebruiker die toegang geeft tot wetenschappelijke, erfgoed, openbare bibliotheek collecties en materialen?

Inleider: Lily Knibbeler

Moderator: Hildelies Balk

- A. NBC als algemene en herkenbare ingang met geïntegreerde toegang
- B. Inzetten op vindbaar worden en weten waar de klant zich bevindt (Google)
- C. Door:
  - afspraken (technisch, wie doet wat etc.)
  - samenwerken (ieder in zijn rol/kracht)
  - medewerkers (handen en voeten van nationale digitale bibliotheek)

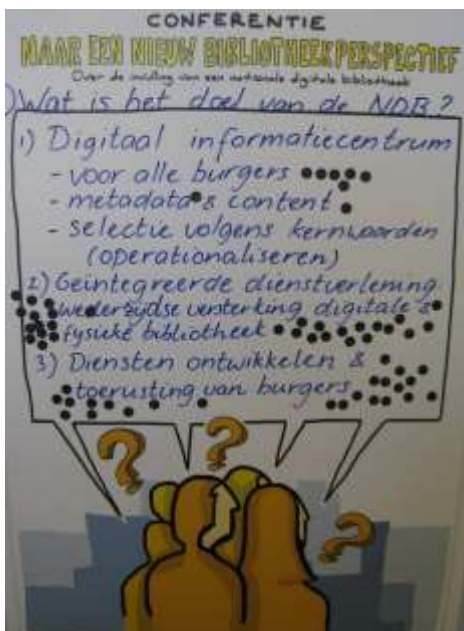


2) Hoe kunnen we samen zorgen voor een effectief samenspel tussen fysieke en digitale dienstverlening?

Inleider: Adeline van den Berg

Moderator: Mireille Kok

- A. Profilering; zorg voor één gezamenlijk beeld van de bibliotheek
- B. Training van de front office (bijvoorbeeld via e-learning) om digitaal én fysiek goed te ondersteunen / uit te dragen
- C. Creëren van een gezamenlijk (gedragen) verhaal voor 'beslissers' (lobby)

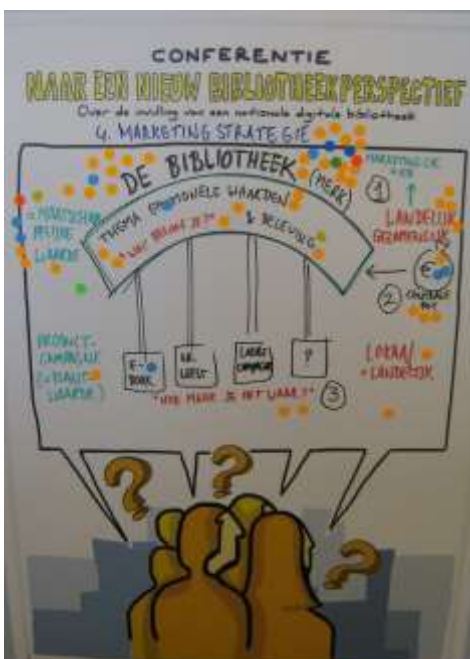


3) Wat is het doel van de nationale digitale bibliotheek?

Inleider: Bas Savenije

Moderator: Chris Wiersma

- A. Digitaal informatiecentrum
  - voor alle burgers
  - meta data & content
  - selectie volgens kernwaarden (operationaliseren)
- B. Geïntegreerde dienstverlening: wederzijdse versterking digitale & fysieke bibliotheek
- C. Diensten ontwikkelen en toerusting van burgers



4) Hoe zorgen we voor de meest efficiënte en effectieve marketingstrategie en – aanpak van het merk 'de Bibliotheek', dat fysieke en lokale aspecten kent maar voor de klant als één geheel wordt gepercipieerd?

Inleider: Frans Bergfeld

Moderator: Norbert Koopen

Inzetten op 'De Bibliotheek' met emotionele waarden – 'wat belof je' en 'beleving'

- A. Op landelijk niveau een gezamenlijke marketingstrategie (VOB marketing- commissie en KB) ontwikkelen
- B. Één centraal budget
- C. Uitvoering: lokaal en landelijk (gezamenlijke productcampagne zoals rond E-book, NL Leest, lokale campagnes)



## 5) Wat vormt wel/niet een onderdeel van de landelijke digitale infrastructuur?

### Groep A

Inleider: Ineke Goedhart  
Moderator: Tineke van Ham

- A. Stip op de horizon (centraal flexibel platform in de cloud)
- B. Roadmap (tempo!, nationale bibliotheekpas, pak rol ten aanzien van E-book)
- C. Rollen helder maken

(KB, regisseur in het netwerk, verantwoordelijk voor: ontwerp, ontwikkeling en onderhoud van landelijke digitale infrastructuur)



### Groep B

Inleider en moderator: Dennis Eijsten

Discussie over wat er wel/niet onder de landelijke digitale infrastructuur valt, kan niet worden gevoerd voordat:

- A. Rolverdeling tussen partijen duidelijk uitgewerkt is
- B. Dit geldt voor zowel de infrastructuur als de dienst-ontwikkeling
- C. De inspraak en governance helder is

Het is van belang om bovenstaande punten op korte termijn te realiseren!



## 6) Hoe kunnen we zorgen voor opschaling van succesvolle lokale innovaties?

Inleider: Erna Winters  
Moderator: Eddy Tulp

Van belang is een combinatie van een bottom-up en een top-down benadering in drie stappen:

- A. Innovatiestimuleringsbijdrage van de Innovatieraad
- B. Landelijke 'Innovatiedaaggroep' (2/3 personen)
- C. Innovatie 'duwers', zorgen voor draagvlak





## 7) Hoe zien we de rol van de nationale digitale bibliotheek op het educatieve terrein?

### Groep A

Inleider: Maaïke Toonen

Moderator: Rianne Brouwers

- A. (Door)ontwikkelen vanuit educatieve functie, niet vanuit bibliotheek (vanaf 2015 KB)
- B. Processen opnieuw inrichten, dienstverlening moet lokaal in te bedden zijn (KB, OB, UB, HB)

LET OP! Heb je het over de nationale digitale bibliotheek dan impliceert dat al het digitale!



### Groep B

Inleider: Jos Debeij

Moderator: Norma Verheijen

- A. Centraal bekostigen en ontwikkelen digitaal platform Dbos (ontzorgen), inclusief kindercatalogus
- B. Onderzoekscomponent voor effectmeting en legitimatie (bijv. met behulp van taal + lezen, geletterdheid)
- C. Vraagstimulering onderwijs (lokaal + landelijk), via koepels, OCW, proeftuinen etc.



## 8) Hoe zien we de toekomst voor landelijke IBL?

Inleider: Ton Brandenburg

Moderator: Mark Deckers

- A. NBC, NBC, NBC!
  - Titel & auteur op eerste resultatenpagina van Google
  - NBC in elke bibliotheek
  - Elke bibliotheek maakt promotie voor NBC
- B. Digitale IBL-collectie
  - Aansluiten bij inkoop digitale content
  - Aansluiten bij KB E-book collectie
  - Scannen on-demand
- C. Eenduidige spelregels voor elke bibliotheek

### **Stippensessie en afsluiting**

De uitkomsten van de subgroepen werden in de plenaire ruimte tentoongesteld en toegelicht door de moderators. De aanwezigen werd gevraagd om per thema de prioriteiten aan te geven tijdens een 'stippensessie'. Op de foto's van de borden is te zien waar volgens de aanwezigen de komende tijd de prioriteiten zouden moeten liggen. De resultaten hiervan werden besproken tijdens een afsluitende plenaire sessie.